

Opas 37 Keskeiset perusteet selkeästi ja avoimesti!

Jeesus ”suuntasi kulkunsa Jerusalemiä kohti” (Luuk. 9:51). Nämä sanat antavat ymmärtää huomion keskipisteen muuttuneen. Hän oli tehnyt väsymättä töitä muuttaakseen apostolien maailmankuvaa ja auttaakseen heitä ymmärtämään uhrautuvasta rakkaudesta kumpuavan toiminnan toisen ihmisen, jopa vihamiehen, puolesta. Nyt oli aika näyttää käytännössä tuollaisen rakkauksen syvyys. (ks. Joh. 13:1)

Johanneksen evankeliumissa mainitaan Jeesuksen kolme eri vierailua Jerusalemissa – lehtimajanjuhlan (Joh. 7:2), temppelin vihkimisen vuosijuhlan (Joh. 10:22) ja pääsiäisen (Joh. 12:1) aikaan. Jerusalemi oli ”hänen väkevimpien vastustajiensa kotikenttä”.¹ Tässä oppaassa me tutkimme Jeesuksen kokemuksia kahdella ensimmäisellä käynnillä. Näillä matkoilla Jeesusta pilkattiin, mutta silti hän puhui avoimesti. Mitä hän paljasti kansanliikkeensä perusteissa vaikuttavista periaatteista ja lähtökohdista?

Lue Matt. 8:19–22; Luuk. 9:51–62; Joh. 7:2–10:42
Jerry D. Thomas, *Messiah*, luvut 49–52 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 49–52

Millaisen vastaanoton Jeesus sai Samariassa? Kuinka hänen opetuslapsensa reagoivat? Luuk. 9:52–56

Kuinka Jeesus osoitti heille, että heiltä edellytettiin täydellistä sitoutumista? Luuk. 9:57–62

Millä tavoin Jeesuksen ja hänen veljiensä odotukset erosivat toisistaan, ja miksi? Joh. 7:2–9

LEHTIMAJANJUHLA

Vilja-, oliivi- ja viinirypälesadon korjaamisen ja viljelykauden loppumisen jälkeen (2. Moos. 23:16) juutalaismiesten odotettiin saapuvan Jerusalemiin. Jeesus ei ollut ottanut osaa kaikkiin juhliin, ja oli näin välttänyt ristiriitatilanteen. Veljiensä lähdön jälkeen hän kuitenkin ”lähti sinne – salaa” saapuen juhlan puolivälissä (Joh. 7:10–14).

Tämän seitsenpäiväisen juhlan ajan perheet asuivat majoissa (sukköt), jotka oli tehty oksista, muistellen täten erämaassa viettämänsä aikaa (3. Moos. 23:34–43). Temppelin naisille tarkoitettussa esipihassa olevat neljä suurta kynttelikköä loivat valoa koko kaupunkiin.² Varhain aamulla pajunoksia kantavat Jumalaa palvomaan tulleet kiersivät alttaria, jolla oli poltettu uhreja: toiset taas ottivat osaa kulkueeseen, jota johtivat Siloan altaan vettä kantavat papit. Kulkue kulki jyrkkää Herodiaan katua, joka nousi Kidronin laaksosta, tanssien ja laulaen: ”Te saatte riemuiten ammentaa vettä pelastuksen lähteistä” (Jes. 12:3). Seitsemäntenä ja viimeisenä päivänä kansanjoukot kiersivät suurena aaltona alttarin seitsemän kertaa oksien ja veden kera. Vesi sekoitettiin tämän jälkeen uhriviiniin ja kaadettiin vesikanavaan, joka johti alas Kidronin laaksoon.³ Riemukas juhliminen, uuttera saattueissa kulkeminen ja lämmin syys-lokakuinen sää uuvuttivat pyhiinvaeltajien joukot.

Minkä vetoimuksen Jeesus teki viitaten tähän ”vedenammentamisseremoniaan” sekä kansanjoukkojen uupumukseen? Joh. 7:37–39; vrt. Jes. 55:1–3

Kansa oli montaa mieltä Jeesuksen julkilausumasta, mutta ylipapit ja fariseukset olivat vihaisia. Juhlien huipentuessa Jeesus kyseenalaisti heidän auktoriteettinsa ”rahvaan” edessä – kansan, jonka he ajattelivat olevan laista täysin tietämätön (Joh. 7:49).

Jeesuksen todistuksen pätevyys

Seuraavana päivänä lainopettajat ja fariseukset lähestyivät Jeesusta hyvin dramaattisella ja julkiseen selkkaukseen pyrkivällä tavalla. He esittivät kysymyksen lain tulkinnasta pyrkien nöyryyttämään sillä Jeesusta ja tuhoamaan hänen kasvavaa suosiotaan ja vaikutusvaltaansa. Joh. 7:53–8:11

- Josefuksen mukaan juhlapäivinä Rooman sotilaat partioivat väkijoukossa sekä Herodes Suuren rakennuttamalla pitkällä päällystetyllä kävelytiellä, joka kiersi temppelin valtavan alueen kolmella laidalla. Täten myös läsnä olevat aseistetut armeijan edustajat kuulivat Jeesuksen vastauksen.⁴
- Kahdeksan päivää kestäneen juhlan käsitettiin olevan sapatin kaltainen aika, jolloin ei tehty työtä (3. Moos. 23:33–44). Rabbit olivat määritelleet kirjoittamisen työksi, ja kirjoittamiseksi taas oli määritelty ”kaikenlaisen pysyvän merkinnän tekeminen kuten musteella paperille”. Näin ollen kirjoittaminen maahan oli sallittua, sillä siitä ei jäänyt ”pysyvää jälkeä”.⁵ Jeesus tunsu heidän lakinsa ja laintulkintansa.

Kuvittele naisen kokemaa nöyryytystä ja kauhua sekä tilanteen epäoikeudenmukaisuutta: Missä on mies? Millä perusteella voidaan sanoa, että kyseessä oli ansa, ja mitkä olivat Jeesuksen vaihtoehdot?

- Jeesus saattoi kirjoittaa ’tappakaa hänet’ tai ’kivittäkää hänet’,⁶ mutta roomalaiset vallanpitäjät olivat kieltäneet juutalaisilta oikeuden määrätä henkilö kuolemaan (ks. Joh. 18:31). Vaikka he kuitenkin joskus tekivät niin (Ap. t. 7:57–60), se ei tapahtunut temppelialueella sotilaiden katsoessa. Väkivallasta olisi seurannut Jeesuksen vangitseminen.
- Fariseukset halusivat lain ehdotonta täytöntöönpanoa, kun taas Jeesus ajoi oikeudenmukaisuutta sanoen jopa: ”Se teistä, joka ei ole tehnyt syntiä, heittäköön ensimmäisen kiven” (Joh. 8:7). Lähi-idässä väkijoukko odotti vanhimman paikalla olevan henkilön aloitetta, mutta nyt vanhimmat poistuivat paikalta!⁷

Kuinka Jeesuksen viittaus kaupunkiin valoa luoviin kynttelikköihin todisti hänen tehtävästään Vapahtajana? Millä perusteilla lain vaatimukset kuolemantuomioineen tulivat täytetyiksi, että hän saattoi sanoa: ”En tuomitse minäkään. Mene, äläkä enää tee syntiä.” Lue uudestaan Joh. 8:12–59.

Jeesuksen esittämien väitteiden havainnollistaminen

Jeesus kohtasi tiellä sokean miehen. Tämän antoi Jeesukselle mahdollisuuden osoittaa 'Jumalan tekoja'. (Joh. 9:1–41.) Mark Edwards ehdottaa seuraamaan kahta kehityskulkua⁸, kun sokea mies saa näön

jae 1

jae 11

jae 17

jae 27

jae 33

jae 38

ja fariseukset tulevat sokeiksi

jae 15

jae 16

jae 24

jae 28–29

jae 34

jae 39

Oli sapatti. Millä tavalla se ärsytti Jeesuksen syyttäjiä, ja toisaalta, miten juuri se vahvisti Jeesuksen arvovaltaa?

Miten Jeesuksen ilmoitukset "minä olen lampaiden portti" ja "[m]inä olen hyvä paimen" jakoivat hänen syyttäjiensä mielipiteitä? Joh. 10:1–21

TEMPPELIN VIHKIMISEN VUOSIJUHLA

Emme voi olla varmoja tapahtumien tarkasta järjestyksestä. Saattaa olla, että Jeesus jäi Jerusalemin alueelle joksikin aikaa lehtimajanjuhlan jälkeen,⁹ mutta evankeliumit antavat ymmärtää hänen lähteneen kaupungista palatakseen taas takaisin talvella temppelin vihkimisen vuosijuhlaan.¹⁰ Johannes kertoo evankeliumissaan tästä käynnistä, joka seurasi sokean miehen parantamista.

Temppelin vihkimisen vuosijuhlan aiheena oli Juudas Makkabilaisen vuonna 164 eKr. toteuttama temppelinpuhdistus, joka tapahtui tasan kolme vuotta sen jälkeen, kun Antiokhos Epifanes oli saastuttanut sen.¹¹ Tämä juhla ajoittui kymmenen viikkoa lehtimajanjuhlan jälkeen. Joka ilta tämän kahdeksanpäiväisen talvijuhlan aikana, kun Jerusalem saattoi peittyä lumeen, kahdeksanhaaraiseen hanukka-lamppuun sytytettiin yksi valo lisää.¹²

Kuten kynttelikön luoma valo lisääntyi päivä päivältä, mitä Jeesus paljasti itsestään selkeästi juhlan aikana? Joh. 10:22–42

Jeesuksen kansanliike

Mitä perustavanlaatuisia periaatteita Jeesus selkeästi ja yksinkertaisesti korosti

- viitatessaan ”vedenammentamisseremoniaan” lehtimajanjuhlan aikaan? Joh. 7:37–39
- kärsimällä henkilökohtaisesti naisen synnin vakavat seuraukset? Joh. 7:53–8:11
- parantamalla sokean miehen sapattina? Joh. 9:1–10:21
- kertomalla temppelialueella temppelin vihkimisen vuosijuhlan aikaan avoimesti: ”Minä annan heille ikuisen elämän” ja ”Minä ja Isäni olemme yhtä”? Joh. 10:22–42, etenkin jakeet 28 ja 30

Jakaminen

Mitä aiot kertoa tästä ystävillesi tällä viikolla?

Mitä voit kertoa niille, joita sinä johdatat Jeesuksen luokse?

Opas 37

¹ R. L. Thomas & S. N. Gundry. *The NIV Harmony of the Gospels*, HarperCollins 1988:130 (kommentti e), 128 (kommentti b).

² Pixner 2005:44–46.

³ J. D. Douglas (toim.), *The Illustrated Bible Dictionary, Part 3, Article: Tabernacles, Feast Of*, Inter-Varsity, 1980:1511–2; http://en.wikipedia.org/wiki/Simchat_Beit_HaShoeivah; vertaa Hesekiel 47; katso myös Pixner 1992:63.

⁴ Bailey 2008:232–233.

⁵ Bailey 2008:234.

⁶ Bailey 2008:235.

⁷ Bailey 2008:235.

⁸ Edwards 2005:150.

⁹ Pixner 2005:50.

¹⁰ Katso Steven L. Cox & Kendall H. Easley, *Harmony of the Gospels*, Holman, 2007:xxiv–xxv ja R. L. Thomas & S. N. Gundry. *The NIV Harmony of the Gospels*, HarperCollins 1988:19–20.

¹¹ Koska essealaiset kiistivät tämän puhdistuksen oikeellisuuden, sitä ei myöskään sisällytetty heidän kalenteriinsa.

¹² J. D. Douglas (toim.), *The Illustrated Bible Dictionary, Part 1, Article: Dedication, Feast Of*, Inter-Varsity, 1980:380; Pixner 2005:52–53; Joh. 10:22 viittaa ajankohtaan.